

AKCIJSKI PLAN PODIZANJA KONKURENTNOSTI HRVATSKOG TURIZMA

Zagreb, prosinac 2013.

Sadržaj prezentacije

- Polazište, cilj, načela i način izrade te sadržaj Plana
- Konkurentska pozicija
- Metodološki okvir praćenja konkurentnosti i ograničenja
- Područja mogućeg djelovanja
- Mjere unapređenja konkurentnosti

Polazište, cilj, načela izrade i sadržaj Programa

Konkurentnska sposobnost Hrvatske

Hrvatska zauzima 75 mjesto po globalnoj konkurentnosti
(The Global Competitiveness Indeks, 2013-2014, WEF)

Institucije 93
Infrastruktura 42
Makroekonomski okvir
68

Zdravlje i primarno
obrazovanje 66
Visoko obrazovanje i
osposobljavanje 51
Efikasnost robnih
tržišta 111

Efikasnost tržišta rada
114
Razvoj financijskih
tržišta 78
Tehnološka spremnost
45
Veličina tržišta 74

Konkurentna sposobnost hrvatskog turizma

35. mjesto u svijetu; narušavanje konkurentnosti

(2011. godine 34. mjesto, prema Travel & Tourism Competitiveness Report-a TTCR)

Glavni strateški cilj do 2020. godine: ulazak među 20 vodećih turističkih destinacija u svijetu

Zaustaviti
nazadovanje

Potaknuti rast
konkurentnosti

Efikasno koristiti
sredstva EU

Cilj akcijskog plana

uspostava strateških smjernica za usuglašeno djelovanje glavnih nositelja turističke i gospodarske politike na nacionalnoj razini u funkciji postupnog podizanja konkurentske sposobnosti hrvatskog turizma

Načela i način izrade Programa

Sadržaj dokumenta

- Kretanja konkurentske pozicije hrvatskog turizma prema metodologiji World Economic Foruma u razdoblju od 2009. do 2013.
- Analiza metodološkog okvira World Economic Foruma za ocjenu konkurentnosti
- Utvrđivanje ključnih ograničenja koja mogu predstavljati smetnju rastu konkurentske sposobnosti hrvatskog turizma
- Područja konkurentnosti na koja se može utjecati mjerama turističke politike
- Prijedlog mjera i vremenska dinamika provođenja mjera unapređenja konkurentnosti
- Zaključci i preporuke

Metodološki okvir WEF

Metodološki okvir

- Model podrazumijeva tri koraka:
- I. definiranje pokazatelja
  - II. utvrđivanje i normalizacija vrijednosti kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja
  - III. rang konkurentnosti:
    - neponderirani prosjek ocjena tri područja/14 stupova/79 pokazatelja konkurentnosti.

Stupovi konkurentnosti

- **Zakonodavstvo**
- **Ekološka održivost**
- **Osobna sigurnost**
- **Zdravlje i higijena**
- **Važnost turizma za zemlju**
- **Infrastruktura za zračni prijevoz**
- **Infrastruktura za kopneni prijevoz**
- **Turistička infrastruktura**
- **ICT infrastruktura**
- **Cjenovna konkurentnost turizma**
- **Ljudski potencijali**
- **Sklonost prema razvoju turizma**
- **Prirodni resursi**
- **Kulturni resursi**

Konkurentnska sposobnost turizma RH

Stupovi konkurentnosti	Rang Hrvatske		
	2013.	2011.	Promjena
Zakonodavstvo	96	77	Pad za 19 mjesta
Ekološka održivost	44	46	Rast za 2 mjesta
Osobna sigurnost	38	33	Pad za 5 mjesta
Zdravlje i higijena	31	32	Rast za 1 mjesto
Važnost turizma za zemlju	61	72	Rast za 9 mjesta
Infrastruktura za zračni prijevoz	68	66	Pad za 2 mjesta
Infrastruktura za kopneni prijevoz	53	54	Rast za 1 mjesto
Turistička infrastruktura	5	4	Pad za 1 mjesto
ICT infrastruktura	30	35	Rast za 5 mjesta
Cjenovna konkurentnost turizma	109	101	Pad za 8 mjesta
Ljudski potencijali	93	83	Pad za 10 mjesta
Sklonost prema razvoju turizma	29	20	Pad za 9 mjesta
Prirodni resursi	56	75	Rast za 19 mjesta
Kulturni resursi	32	31	Pad za 1 mjesto

Hrvatska je svrstana u prvih trideset zemalja svijeta u 2013. godini u samo 15 pokazatelja

- utjecaj HIV/AIDS-a na poslovne učinke (rang 6),
- prihvaćanje Visa kartica na bankomatima (9),
- udio turizma u BDP-u (11),
- udio populacije oboljele od HIV-a (12),
- broj hotelskih soba na 100 stanovnika (13),
- broj UNESCO zaštićenih kulturnih lokaliteta (14),
- kvaliteta prirodnih resursa (17),
- zaštićena područja mora (23),
- gustoća aerodroma na milijun stanovnika (26),
- broj sjedećih mjesta na sportskim borilištima na milijun stanovnika (27),
- bolnički kreveti na 10.000 stanovnika (28),
- broj fiksnih telefonskih linija na broj stanovnika (29),
- raspoloživost i pouzdanost turističke statistike (28),
- kvaliteta cesta (29), te
- učinci terorizma na gospodarstvo (30)

Implikacije metodologije WEF

Osim broja hotelskih soba na 100 stanovnika, riječ je o pokazateljima izvan nadležnosti turističke politike u užem smislu

**POTREBA ZA MEĐURESORNIM
USUGLAŠAVANJEM U PLANIRANJU I
PROVEDBI AKTIVNOSTI**

Vrste pokazatelja

55

godina u službi turističkog razvoja
years in the service of tourism development

Izvori i obilježja pokazatelja

Kvalitativni

- Anketno istraživanje
- Uzorak: oko 400 hrvatskih menadžera
- Povrat: oko 80-100 upitnika

- Uz pojačani public awareness angažman i ukazivanje na aktivnosti Vlade moguće je znatno popraviti postojeće ocjene
- Inicirati i provoditi promjene

Kvantitativni

- Temeljeni na svjetskim izvorima (statistike različitih institucija)

- Na veliki broj pokazatelja nije moguće utjecati do 2020. godine
- Riječ je o pokazateljima čija promjena zahtijeva velika financijska ulaganja

Kvalitativni pokazatelji (31) – anketa menadžera

- Prisutnost stranog vlasništva
- Vlasnička prava
- FDI regulativa
- Transparentnost vođenja politike
- Propisi o zaštiti okoliša
- Provedba propisa o zaštiti okoliša
- Održivost razvoja turizma
- Utjecaj kriminala na poslovanje
- Pouzdanost policije
- Utjecaj terorizma na poslovanje
- Važnost turizma za Vladu
- Učinkovitost marketinga
- Kvaliteta infrastrukture zračnog prijevoza
- Međunarodna mreža zračnih prijevoznika
- Kvaliteta cesta
- Kvaliteta željezničke infrastrukture
- Kvaliteta lučke infrastrukture
- Kvaliteta cestovne mreže
- Korištenje ICT za B2B
- Korištenje interneta u prodaji
- Porezno opterećenje
- Kvaliteta obrazovnog sustava
- Dostupnost usluga istraživanja i obrazovanja
- Osposobljavanje kadrova
- Procedure zapošljavanja i otpuštanja
- Jednostavnost zapošljavanja stranaca
- Utjecaj HIV-a na poslovanje
- Stav stanovništva o stranim turistima
- Preporuke za produljenje poslovnog puta
- Stupanj orijentacije prema kupcu
- Kvaliteta prirodnog okoliša

Područja djelovanja

55

godina u službi turističkog razvoja
years in the service of tourism development

Aktivnosti podizanja konkurentnosti

	Hrvatska		Zemlja s rangom 20 u 2013. i ostvareni rezultat	Mjere	Nadležne institucije
	rezultat u 2013.	rang u 2013.			
STUP 1.: ZAKONODAVSTVO					
1.01. Prisutnost stranog vlasništva	4	108	Kostarika 5,5	Usklađivanje zakonodavstva Provedba zakona o strateškim investicijama Privatizacija Public awareness programi	MINT, MG, MF, MGPU, MP, MPPI, MRRFEU, MINPO, MK, ...
1.02. Vlasnička prava	3,8	98	Saudiska Arabija 5,6	Usklađivanje zakonodavstva Provedba zakona o strateškim investicijama Privatizacija Public awareness programi	MINT, MG, MF, MGPU, MP, MPPI, MRRFEU, MINPO, MK, ...
1.03. Utjecaj regulative o izravnim stranim ulaganjima na poslovanje	3	135	Tajland 5,3	Provedba zakona o strateškim investicijama Public awareness programi	MINT, MG, MF, MGPU, MP, MPPI, MRRFEU, MINPO, MK, ...
1.04. Zahtjev za vizama	71	58	Sejšeli/Madagaskar 135,8	Ukidanje viznog režima sukladno s EU politikom	MVPEI, MINT
1.05. Otvorenost bilateralnih ugovora o zračnom prometu	12,1	53	Bruei 17,6	Sklapanje novih bilateralnih ugovora Public awareness programi	MPPI, MVPEI, MINT
1.06. Transparentnost aktivnosti Vlade u kreiranju politike	4	91	Austrija 5,1	Strategija gospodarskog razvoja Provođenje zakona Public awareness programi	Vlada RH
1.07. Vrijeme potrebno za pokretanje poslovnog poduhvata	9	42	Slovenija, Turska, USA 5	Pojednostavljivanje procedura Public awareness programi	Vlada RH
1.08. Trošak pokretanja poslovnog poduhvata	7,3	62	USA 1,4	Pojednostavljivanje procedura i ukidanje naknada Public awareness programi	Vlada RH
1.09. Indeks restriktivnosti obveza prema GATS-u	47,5	94	Norveška, Novi Zeland, Estonija 75,0	liberalizacije tržišta usluga i njegova p	Vlada RH

Aktivnosti podizanja konkurentnosti

STUP 2.: EKOLOŠKA ODRŽIVOST					
2.01. Strogost propisa o zaštiti okoliša	4,3	55	Oman 5,5	Public awareness programi	MZOIP
2.02. Provedba propisa o zaštiti okoliša	3,5	75	Island 5,3	Poštivanje zakona i inspekcija Public awareness programi	MZOIP
2.03. Održivost razvoja djelatnosti putovanja i turizma	4,5	67	Botsvana 5,2	Public awareness programi	MINT
2.04. Emisija ugljičnog dioksida	5,3	82	Bangladeš 0,3	x	x
2.05. Koncentracija čestica (PM10)	24,9	51	Rusija 15,6	x	x
2.06. Ugrožene vrste	5	69	Švicarska 2,7	x	x
2.07. Ratifikacija ugovora o zaštiti okoliša	21	39	Belgija 22	Ratifikacija novih ugovora	Vlada RH (MZOIP)
STUP 3.: OSOBNA SIGURNOST					
3.01. Troškovi kriminala i nasilja za poslovanje	5,2	52	Njemačka 5,8	Public awareness programi	Vlada RH
3.02. Pouzdanost policije	4,7	51	Njemačka 5,9	Public awareness programi	Vlada RH
3.03. Cestovne prometne nesreće	13,6	51	Tajvan 8,8	Unapređenje sustava sigurnosti na cestama Pojačano kažnjavanje Public awareness programi	MPPi
3.04. Poslovni troškovi terorizma	6,2	30	Crna Gora 6,3	Public awareness programi	Vlada RH

Aktivnosti podizanja konkurentnosti

STUP 4.: ZDRAVLJE I HIGIJENA					
4.01. Gustoća liječnika	2,6	44	Libanon 3,5	Povećanje broja liječnika	MZ
4.02. Pristup kvalitetnim sanitarnim uvjetima	99	39		Provedba programa unapređenja sanitarnih uvjeta	MZ, MPPI, MZOIP
4.03. Pristup kvalitetnoj vodi za piće	99	42		Provedba programa vodoopskrbe	MPPI, MZOIP
4.04. Bolnički kreveti	54	28	Etiopija 63	Povećanje broja bolničkih kreveta	MZ
STUP 5. VAŽNOST TURIZMA ZA ZEMLJU					
5.01. Važnost turizma za vladu	5,8	40	Malezija 6,2	Provedba strategije Public awareness programi	MINT
5.02. Izdaci vlade na turizam	1,4	121	Švicarska 7,2	Širenje udjela MINT-a u državnom proračunu	Vlada RH
5.03. Učinkovitost marketinga i brendiranja	4,8	51	Crna Gora 5,5	Provedba nacionalnog marketing plana Praćenje programa učinkovitosti	MINT
5.04. Obuhvat godišnjih podataka o turizmu	80	28	Jordan, Nikaragva 86	Povećanje obuhvata statističkog praćenja	MINT, DZS
5.05. Pravodobnost pružanja mjesečnih/godišnjih podataka o turizmu	15,5	48	Njemačka, Austrija 16,5	Skraćenje vremena objave podataka	MINT, DZS

Aktivnosti podizanja konkurentnosti

STUP 6.: INFRASTRUKTURA ZA ZRAČNI PRIJEVOZ					
6.01. Kvaliteta infrastrukture zračnog prijevoza	4,3	79	Švedska 6,0	Liberalizacija usluga, koncesije Public awareness programi	MPPI
6.2. Raspoloživa sjedišta po kilometru na domaćim letovima	4,1	60	Filipini 231,0	veće prisustvo avio kompanija (privlačenje low cost carrier-a; udruženo oglašavanje?)	Vlada RH (MINT)
6.03. Raspoloživa sjedišta po kilometru na međunarodnim letovima	62,1	86	Turska 1206,8	veće prisustvo avio kompanija (privlačenje low cost carrier-a; udruženo oglašavanje?)	Vlada RH (MINT)
6.04. Odlasci na 1000 stanovnika	5,8	54	Hong Kong 21,4	veće prisustvo avio kompanija (privlačenje low cost carrier-a; udruženo oglašavanje?)	Vlada RH (MINT)
6.05. Gustoća zrakoplovnih luka	1,8	26	Estonija 2,2	Gradnja novih aerodroma (otoci)	MPPI
6.06 Broj aktivnih zrakoplovnih kompanija	26,5	67	Hong Kong, Egipat 71,5	veće prisustvo avio kompanija (privlačenje low cost carrier-a; udruženo oglašavanje?)	Vlada RH (MINT)
6.07. Međunarodna mreža zrakoplovnog prometa	4,2	99	Norveška 5,9	veće prisustvo avio kompanija (privlačenje low cost carrier-a; udruženo oglašavanje?)	Vlada RH (MINT)
STUP 7.: INFRASTRUKTURA ZA KOPNENI PRIJEVOZ					
7.01. Kvaliteta cesta	5,3	29	USA 5,7	Poboljšanje kvalitete cestovne mreže Public awareness programi	MPPI
7.02. Kvaliteta željezničke infrastrukture	3,2	49	Litva 4,7	Poboljšanje kvalitete željezničke mreže Public awareness programi	MPPI
7.03. Kvaliteta lučke infrastrukture	4	76	Južna Korea 5,5	Poboljšanje kvalitete lučke infrastrukture Public awareness programi	MPPI
7.04. Kvaliteta kopnene transportne mreže	4,9	41	Belgija 5,6	Poboljšanje kvalitete lučke infrastrukture Public awareness programi	MPPI
7.05. Gustoća cestovne mreže	52	52	Češka 166	Bolje međumjesno povezivanje	MPPI

Aktivnosti podizanja konkurentnosti

STUP 8.: TURISTIČKA INFRASTRUKTURA					
8.01. Hotelske sobe	1,7	13	Japan 1,2	Nova izgradnja hotelskih kapaciteta Preregistracija postojećih kapaciteta	MINT, MGPU
8.02. Prisutnost glavnih rent a car tvrtki	6	32		Public awareness programi	Vlada RH, MINT
8.03. Bankomati koji prihvaćaju Visa kartice	945,1	9	Tajland 645,2	Public awareness programi	Vlada RH, MINT
STUP 9.: ICT INFRASTRUKTURA					
9.01. Korištenje ICT-a u B2B transakcijama	5,2	52	Litva 5,8	Jačanje širokopojasnog intereneta Edukacija Public awareness programi	MPPI
9.02. Upotreba interneta u transakcijama između poslovnih subjekata i kupaca	4,5	74	Danska 5,5	Jačanje širokopojasnog intereneta Edukacija Public awareness programi	MPPI
9.03. Individualna upotreba interneta	70,7	33	USA 77,9	Jačanje širokopojasnog intereneta Edukacija Public awareness programi	MPPI
9.04. Fiksne telefonske linije	40,1	28	Danska 45,1	Ulaganje u telefonsku infrastrukturu	MPPI
9.05. Pretplatnici širokopojasnog Interneta	19,6	36	Singapur 25,6	Jačanje širokopojasnog intereneta Edukacija Public awareness programi	MPPI
9.06. Broj mobilnih telefonskih pretplatnika	116,4	50	Urugvaj 140,8	Ulaganje u telefonsku infrastrukturu Public awareness programi	MPPI
9.07. Pretplate na usluge mobilnog širokopojasnog interneta	34,9	35	Rusija 47,9	Jačanje širokopojasnog intereneta Edukacija Public awareness programi	MPPI

Aktivnosti podizanja konkurentnosti

STUP 10.: CJENOVNA KONKURENTNOST TURIZMA					
10.01. Iznos poreza i pristojbi zračnih luka	75,3	82	Malezija 89,3	Smanjivanje parafiskalnih obveza	MPPI, MF
10.02. Paritet kupovne moći	0,7	86	Burundi 0,4		
10.03. Opseg i učinak opozivanja	2,3	133	Tajvan 4,4	Smanjivanje parafiskalnih obveza Public awareness programi	MF
10.04. Razina cijena goriva	149	108	Šri Lanka 66	Smanjivanje parafiskalnih obveza	MF
10.05. Indeks hotelskih cijena	135,5	67	Rumunjska 96,5	x	x
STUP 11.: LJUDSKI POTENCIJALI					
11.01. Uključenost u osnovno obrazovanje	86,8	110	Mongolija 98,7	Public awareness programi	MZOŠ
11.02. Uključenost u srednje obrazovanje	95,7	47	Bahrein 103,1	Public awareness programi	MZOŠ
11.03. Kvaliteta obrazovnog sustava	3,2	98	Njemačka 4,9	Reforma obrazovnog sustava	MZOŠ
11.04. Dostupnost usluga istraživanja i osposobljavanja	4,1	74	Tajvan 5,2	Reforma obrazovnog sustava	MZOŠ
11.05. Opseg mogućnosti za obrazovanje kadrova	3,2	122	Belgija 4,8	Reforma obrazovnog sustava	MZOŠ
11.06. Praksa zapošljavanja i otpuštanja	3,1	120	Bangladeš 4,7	Liberalizacija radnog zakonodavstva	MR
11.07. Jednostavnost zapošljavanja stranih radnika	3,2	129	Burkina Faso 4,7	Liberalizacija radnog zakonodavstva	MR
11.08. Prisustvo HIV-a	<0,1	12		x	x
11.09. Utjecaj HIV-a na poslovanje	6,6	6	Njemačka 6,2	x	x
11.10. Očekivano trajanje života	76,5	42	Austrija 80,4	x	x

Aktivnosti podizanja konkurentnosti

STUP 12.: SKLONOST PREMA RAZVOJU TURIZMA					
12.01. Otvorenost turizmu	16,4	11	Island 10,6	Provedba strategije	Vlada RH, MINT
12.02. Stav stanovništva o stranim turistima	6,3	65	Bahrein 6,6	Public awareness programi	MINT
12.03. Preporuke za produljenje poslovnog puta	4,5	121	Filipini 6,0	Public awareness programi	MINT
12.04. Stupanj orijentacije prema kupcu	4,2	105	Finska 5,4	Public awareness programi	MINT
STUP 13.: PRIRODNI RESURSI					
13.01. Broj prirodnih lokaliteta na listi Svjetske baštine	1	45	Novi Zeland, Kenija, Italija 3	Lobiranje	MZOP
13.02. Kvaliteta prirodnog okoliša	5,6	17	BiH 5,5	Public awareness programi	MZOP
13.03. Broj poznatih životinjskih vrsta	424	89	Australija 1266	x	x
13.04. Zaštita zemaljskih bioma (veliko područje ekozona)	12	62	Senegal 16,9	Public awareness programi Kontrola	MZOP
13.05. Zaštićena područja mora	1,9	23	Latvija 2,4	Nova zaštićena područja	MPPI, MZOP

Aktivnosti podizanja konkurentnosti

STUP 14. KULTURNI RESURSI					
14.01. Broj kulturnih znamenitosti na popisu Svjetske baštine	18	14	Švedska 14	Lobiranje	MK
14.02. Sportski stadioni	84213,8	27	Švedska 109773,7	x	x
14.03. Broj međunarodnih sajmova i izložbi	60	40	Turska 162,7	Poticanje inovativnih programa	MG, MINPO, MINT, MP
14.04. Izvoz kreativnih industrija	0,1	55	Češka 1,2	Poticanje inovativnih programa	MG, MINPO, MP

Quick wins: svi kvalitativni pokazatelji, ali i:

	HRVATSKA			Zemlja s rangom 20 u 2013. i ostvareni rezultat
	rezultat u 2011.	rezultat u 2013.	rang u 2013.	
STUP 1.: ZAKONODAVSTVO				
1.05. Otvorenost bilateralnih ugovora o zračnom prometu	11,2	12,1	53	Brunei 17,6
1.07. Vrijeme potrebno za pokretanje poslovnog poduhvata	7	9	42	Slovenija, Turska, USA 5
1.08. Trošak pokretanja poslovnog poduhvata	8,6	7,3	62	USA 1,4
STUP 2.: EKOLOŠKA ODRŽIVOST				
2.07. Ratifikacija ugovora o zaštiti okoliša	21	21	39	Belgija 22
STUP 5. VAŽNOST TURIZMA ZA ZEMLJU				
5.02. Izdaci vlade na turizam	1,4	1,4	121	Švicarska 7,2
5.04. Obuhvat godišnjih podataka o turizmu	56	80	28	Jordan, Nikaragva 86
5.05. Pravodobnost pružanja podataka o turizmu	15,5	15,5	48	Njemačka, Austrija 16,5
STUP 6.: INFRASTRUKTURA ZA ZRAČNI PRIJEVOZ				
6.06 Broj aktivnih zrakoplovnih kompanija	31,5	26,5	67	Hong Kong, Egipat 71,5
STUP 8.: TURISTIČKA INFRASTRUKTURA				
8.01. Hotelske sobe	1,7	1,7	13	Japan 1,2
8.02. Prisutnost glavnih rent a car tvrtki	7	6	32	
STUP 9.: ICT INFRASTRUKTURA				
9.03. Individualna upotreba interneta		70,7	33	USA 77,9
9.05. Pretplatnici širokopojasnog Interneta	15,5	19,6	36	Singapur 25,6
9.06. Broj mobilnih telefonskih pretplatnika	136,7	116,4	50	Urugvaj 140,8
9.07. Pretplate na usluge mobilnog širokopojasnog interneta		34,9	35	Rusija 47,9
STUP 13.: PRIRODNI RESURSI				
13.05. Zaštićena područja mora		1,9	23	Latvija 2,4

Aktivnosti na srednji i dugi rok

	Hrvatska			Zemlja s rangom 20 u 2013. i ostvareni rezultat
	rezultat u 2011.	rezultat u 2013.	rang u 2013.	
STUP 3.: OSOBNA SIGURNOST				
3.03. Cestovne prometne nesreće	13,6	13,6	51	Tajvan 8,8
STUP 4.: ZDRAVLJE I HIGIJENA				
4.02. Pristup kvalitetnim sanitarnim uvjetima	99	99	39	Njemačka, Austrija ... 100
STUP 7.: INFRASTRUKTURA ZA KOPNENI PRIJEVOZ				
7.05. Gustoća cestovne mreže	51,4	52	52	Češka 166
STUP 9.: ICT INFRASTRUKTURA				
9.04. Fiksne telefonske linije	42,1	40,1	28	Danska 45,1
STUP 13.: PRIRODNI RESURSI				
13.01. Broj prirodnih lokaliteta na listi Svjetske baštine	1	1	45	N. Zeland, Kenija, Italija 3
STUP 14. KULTURNI RESURSI				
14.01. Broj kulturnih znamenitosti na popisu Svjetske baštine	15	18	14	Švedska 14
14.03. Broj međunarodnih sajмова i izložbi	46,7	60	40	Turska 162,7
14.04. Izvoz kreativnih industrija	0,1	0,1	55	Češka 1,2

HVALA NA POZORNOSTI!

Molimo Vas da komentare pošaljete na:

neven.ivandic@iztzg.hr

ivo.kunst@iztzg.hr